

4. tanegység

Sárkányok, királyfik, királylányok

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Csukás István: *Süsü, a sárkány* (részletek):
Süsüt kitagadják
Süsü találkozik a Kóbor Királyfival – A kóbor királyfi dala
A bús királylány dala
Hétfári Andrea: *Királylány koromban*

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

 Internet, projektor, hangfal

 Szöveggyűjtemény

 Füzet, íróeszköz

*Három (esetleg négy) tanórás témanap
(magyar, média, kreatív írás, ének-zene)*

Miről szól ez a tanegység?

Csukás István: *Süsü, a sárkány* című meséjében olyan mesei szereplőkkel találkozhatunk, amelyekhez alapsztereotípiák kötődnek. Így az irodalmi művön keresztül lehetőségünk van arra, hogy beszéljünk a gyerekekkel a sztereotípiákról, azok megtöréséről, a királyfi/királylány karakterének lényegéről.

Áttekintő vázlat

4.1 Süsü, a sárkány	45 perc
4.1a Süsü, a sárkány	30 perc
4.1b A kedves sárkány	15 perc
4.2 A jó királyfi	45 perc
4.2a A Kóbor királyfi dala	10 perc
4.2b Milyen egy jó királyfi	10 perc
4.2c Ha én lennék a jó királyfi	25 perc
4.3 A bús királylány dala	45 perc
4.3a A bús királylány dala	10 perc
4.3b Királylány koromban	10 perc
4.3c Mesebeli királylány	25 perc
Összesen:	3x45 perc

Előkészületek

Időben el kell döntenünk, hogy filmnézős és/vagy meseolvasó témanapot tartunk, és elég lesz-e hozzá három tanóra, vagy inkább négy tanórára bővítjük a keretet. Utóbbi esetben készítsünk erre külön tervet! Ellenőrizzük a vetítés, hangosítás lehetőségét, mert most kulcsszerepet játszik! Nem árt beszerezni a *Süsü, a sárkány* című mesekönyvet, hogy a témanap egyben könyvajánló is lehessen.

JEGYZETEIM

FELADATOK LEÍRÁSA

4.1 Süsü , a sárkány

45
perc

4.1a Süsü, a sárkány

Nézzük meg együtt **Csukás István: Süsü, a sárkány** című mesesorozatának első részét az azonos című tankockában a Reftantáron vagy olvassunk fel részleteket a szöveggyűjteményből, esetleg a mesekönyvből!

30
perc

Vedd figyelembe!

Ha meg akarjuk mutatni Süsü egész történetét, akkor rövidített, diafilmes verzióját (három és fél perc) is elérhetjük a Reftantáron.

A szöveggyűjteményben található két részlet (**Süsüt kitagadják és Süsü találkozik a Kóbor Királyfival**) jól bevon a meseregény szövegvilágába, és arra inspirálhatja a gyerekeket, hogy olvassák el az egész művet. Érdemes a mesekönyvből felolvasni a részleteket, vagy legalább megmutatni a könyvet kedvcsinálóként, könyvajánlásként.

4.1b A kedves sárkány

Beszélgessünk a meséről:

- Miben más Süsü, mint a többi sárkány?
- Miért zavarták el otthonról?
- Hogyan reagálnak rá az emberek? Mit csinálnak, ha meglátják?
- Hogyan váltak barátokká a kóbor királyfival?
- Mi alapján ítélik meg az emberek Süsüt? Láttak-e előtte sárkányt? Tudják-e, hogy milyen ő valójában?
- Előfordult-e veled, hogy csak az alapján ítéltél el valakit, amit hallottál felőle, vagy amilyennek kinéz? Miért nem jó véleményt alkotni azelőtt, mielőtt megismerjük a másikat?
- Hogyan tudunk az előítéletek ellen harcolni?

15
perc

Variáció

Névcsúfolók

A januári *Nevek könyve* című 3. téma Névjátékok című 2. tanegységében bővebben foglalkoztunk a névcsúfolókkal. Most a Süsüt csúfoló testvérek mondókái kapcsán is elővehetjük a témát, és a hozzá kapcsolódó példákat, feladatokat (lásd a 05-3/2. tanegységet!).

A szövegfeldolgozáshoz több időt is tervezhetünk, ha a témanap vagy óratorozat négy tanórából állhat.

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A gyerekek értsék meg, hogy az előítéletek, a külső alapján történő megítélés gyakran félrevezető.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Filmnézés vagy meseolvasás, mese értelmezése
Beszélgetés

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A gyerekek gondolkodjanak el azon, hogy mit tehetne ma egy jó királyfi.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Dal meghallgatása
Vers olvasása, értelmezése
Jókirályfi-programterv készítése

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A gyerekek ismerjék fel, hogy milyen a királylány szerephelyzete a mesében, és adjanak ötleteket arra, hogyan lehetne ebből a sztereotípiából kilépnie.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Dal meghallgatása
Verseket olvasása, értelmezése
A királylány jellemzése
Akcióterv írása (Szerepjáték)

4.2 A jó királyfi

4.2a A Kóbor királyfi dala

Nézzük meg a gyerekekkel azt a filmrészletet a Reftantáron elérhető azonos című tankockában, amin **Csukás István: A kóbor királyfi dala** szerepel! Tanuljuk meg a dalt! Segít, ha a filmmel együtt dúdoljuk először, de rájöhötünk, hogy eléggé változó, improvizatív a dallam. Ha már jól a fülünkbe mászott, a szöveget követve énekelhetjük, improvizálva mi is.

4.2b Milyen egy jó királyfi

Olvassák el a szöveggyűjteményből a gyerekek újra *A kóbor királyfi dalát* a *Süsü találkozik a Kóbor Királyfival* című meserészletből! Gyűjtsék össze a versből, milyen tulajdonságokkal rendelkezik egy jó királyfi!

4.2c Ha én lennék a jó királyfi

A gyerekek írják le, mit tennének ma a lakóhelyükön, illetve Magyarországon, ha ők lennének a jó királyfi, és bármit megjavíthatnának! Milyen bajt, bánatot, szomorúságot, hiányt láttok a környezetetekben, amit egy jó királyfinak ki kellene javítani? (Szerepjátékról van szó, lányok is lehetnek „jó királyfik”.)

4.3 A bús királylány dala

4.3a A bús királylány dala

Nézzük meg azt a filmrészletet az azonos című tankockában, melyen **Csukás István: A bús királylány dala** szerepel! A bábfilmbe a királylány és a királyfi párbeszéde is megfigyelhető. Majd olvassuk el a szöveggyűjteményből a verset, és beszéljük meg, milyennek ismerjük meg belőle a királylányt!

4.3b Királylány koromban

A gyerekek olvassák el **Hétfári Andrea: Királylány koromban** című versét is, és beszélgessünk arról, miben más az a királylány, akiről Csukás István ír, és az, akiről Hétfári Andrea! (Olvassuk a versét úgy, hogy a mag és az éjszaka is a királylányt jelképezi!)

- Mit tesz (vagy nem tesz) Csukás István bús királylánya?
- Mit tesz (vagy nem tesz) Hétfári Andrea királylánya?
- Melyik a cselekvő, aktív, melyik várja a sorsát belenyugodva?
- Mit gondoltok, mi mindent csinálhatna egy mesebeli királylány, azon kívül, hogy sírdogál?

JEGYZETEIM

4.3c Mesebeli királylány

25
perc

Osszuk a gyerekeket 4-5 fős csoportokra! Csoportkörben beszéljék meg, hogy szerintük mi mindent csinálhatna egy mesebeli királylány! Készítsenek akciótérvet, amit olvassanak is fel az óra végén! Az akciótérv kitérhet normál, békés helyzetre és vészhelyzetre is.

Vedd figyelembe!

A csoportbontás lehet koeducált és nemek szerinti is. A nemek szerinti csoportbontásnál megfigyelhetjük, miben látják másmilyennek a lányok szerepét egy mesében / az életben a fiúk és a lányok. Koeducált csoportokban már a munka során konszenzusra kell jutniuk a fiúknak és a lányoknak a királykisasszony feladatainak, lehetőségeinek tekintetében.

Variáció

Az akciótérv mellett szerepjátékkal is bemutathatják a csoportok, hogyan viselkednek a különböző típusú királylányok.

